



سرخس؛ زیرساخت‌های فرسوده



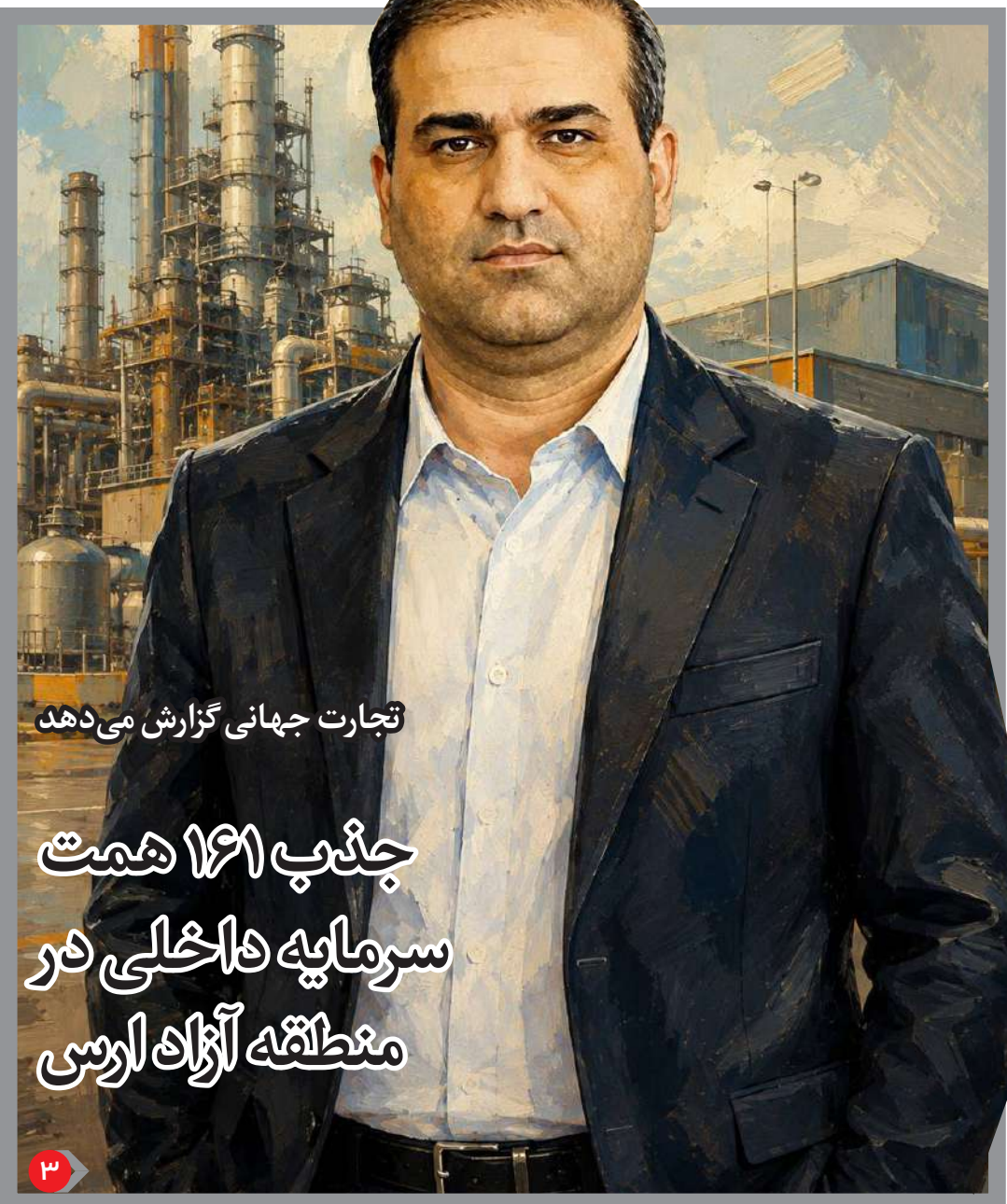
روزنامه الکترونیکی دوشنبه ۲ شهریور ۱۴۰۵ | سال ششم | شماره ۱۹۸ | ۴ صفحه | قیمت ۴۰۰۰۰ تومان

پایانه مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی در ایران و جهان

info@TejarateJahani.Com

24-08-2026

www.TejarateJahani.Com



تجارت جهانی گزارش می‌دهد

جذب ۱۶۱ همت سرمایه داخلی در منطقه آزاد ارس

مدیر کل مشارکت‌های اجتماعی
نهاد ریاست جمهوری در گفتگو با تجارت جهانی:

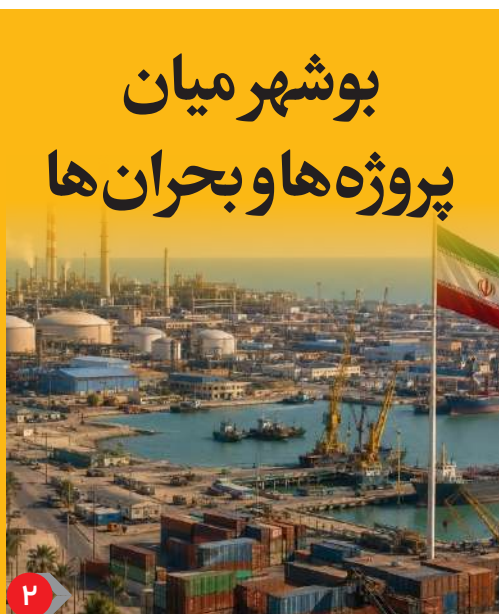
کبیری هم انگیزه دارد هم موفق است

۲

تجارت جهانی گزارش می‌کند

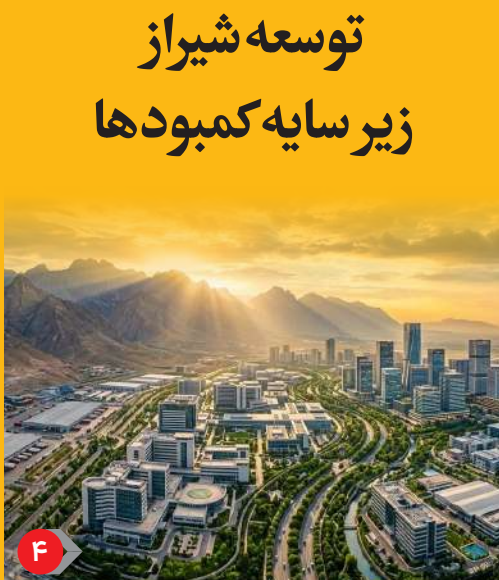
انزلی، میان تالاب و توسعه اقتصادی

۴



۲

بوشهر میان پروژه‌ها و بحران‌ها



۴

توسعه شیراز زیرسایه کمبودها



۳

پارس جنوبی؛ بازسازی زیرسایه ناترازی

بین الملل

بین الملل

کلون در مسیر بازتعریف مزیت

تجارت جهانی منطقه آزاد کلون پاناما در حالی برای جذب سرمایه و توسعه فعالیت‌های لجستیکی و صنعتی برنامه‌ریزی می‌کند که چالش‌های نظارتی، قاچاق و وابستگی به تجارت مجدد همچنان می‌تواند مزیت رقابتی این قطب تجاری را تهدید کند.

منطقه آزاد کلون در پاناما بار دیگر در کانون توجه سیاست‌گذاران اقتصادی این کشور قرار گرفته است؛ اما این بار نه صرفاً به عنوان یک مرکز بزرگ تجارت مجدد، بلکه به عنوان منطقه‌ای که باید مدل اقتصادی خود را با نیازهای جدید تجارت جهانی تطبیق دهد. تازه‌ترین برنامه‌های اعلام شده نشان می‌دهد مسئولان منطقه به دنبال توسعه زمین، زیرساخت و فعالیت‌هایی با ارزش افزوده بالاتر هستند. با این حال، فاصله میان ظرفیت‌های اعلام شده و چالش‌های عملیاتی، همچنان قابل توجه است.

بر اساس اعلام رسمی منطقه آزاد کلون، بین ژوئن ۲۰۲۵ تا مه ۲۰۲۶، تعداد ۲۶۴ شرکت جدید به مجموعه اضافه شده و ارزش جابه‌جایی تجاری منطقه در هفت ماه نخست ۲۰۲۶ به حدود ۱۲.۷۳ میلیارد دلار رسیده است؛ رقمی که نسبت به مدت مشابه سال قبل نزدیک به ۱۳ درصد رشد داشته است.

در همین مسیر، پروژه «New Field» به عنوان یکی از طرح‌های اصلی توسعه مطرح شده است. این پروژه حدود ۲۸۰ هکتار زمین جدید را برای فعالیت‌هایی مانند لجستیک پیشرفته، مراکز توزیع منطقه‌ای، تجارت الکترونیک، فناوری، مونتاژ، صنایع سبک و مراکز داده در نظر گرفته است. مرحله نخست نیز حدود ۳۶ هکتار خواهد بود و مناقصه آن برای نوامبر ۲۰۲۶ برنامه‌ریزی شده است. اما مسئله اصلی اینجاست که توسعه فیزیکی به تنهایی تضمین‌کننده موفقیت منطقه آزاد نیست. کلون سال‌ها بر تجارت مجدد و موقعیت جغرافیایی خود تکیه کرده است. اکنون رقابت جهانی در حوزه لجستیک، تغییر زنجیره تأمین و افزایش حساسیت کشورهای نسبت به منشأ کالا، مناطق آزاد را مجبور کرده تا از مدل سنتی انبارداری و توزیع فاصله بگیرند. یکی از نشانه‌های این فشار، تشدید اقدامات نظارتی است. آمریکا و پاناما در ماه مه ۲۰۲۶ از تجهیزات پیشرفته اسکن محموله برای مقابله با جرایم فراملی در منطقه آزاد کلون رونمایی کردند. همچنین از ۱۰ اوت ۲۰۲۶ اجرای اظهارنامه صادرات مجدد برای عملیات منطقه آزاد کلون وارد مرحله جدید شده است؛ اقدامی که نشان می‌دهد تجارت منطقه بیش از گذشته زیر ذره‌بین مقررات گمرکی قرار گرفته است.

این موضوع از منظر اقتصادی دوگانه است؛ از یک سو شفافیت و کنترل بیشتر می‌تواند اعتبار منطقه را افزایش دهد و سرمایه‌گذاران معتبرتری جذب کند، اما از سوی دیگر افزایش هزینه و پیچیدگی فرایندهای تجاری ممکن است بخشی از مزیت سنتی کلون را کاهش دهد.

به عبارت دیگر

یادداشت روز

بیرجند گرفتار گره‌های حل نشده

سنجش توسعه نیست. آنچه برای مردم اهمیت دارد، پروژه‌ای است که به موقع به بهره‌برداری برسد، کیفیت داشته باشد و مستقیماً بخشی از مشکلات زندگی آنها را کاهش دهد.

یکی از جدی‌ترین چالش‌های بیرجند و خراسان جنوبی، ناترازی برق است. در روزهای اخیر، گرمای شدید و افزایش مصرف انرژی به برنامه‌ریزی برای مدیریت مصرف و تعطیلی ادارات استان منجر شده است.

همزمان اعلام شده که ۷۳ هزار میلیارد تومان برای توسعه شبکه توزیع برق خراسان جنوبی و اجرای ۱۹۳ پروژه زیرساختی و انرژی‌های تجدیدپذیر اختصاص یافته است. این سرمایه‌گذاری می‌تواند بخشی از فشار موجود را کاهش دهد، اما مسئله اساسی، سرعت تبدیل سرمایه به ظرفیت واقعی تولید و توزیع برق است. شهروند نمی‌تواند با وعده پروژه‌های آینده، مشکل خاموشی امروز را حل شده تلقی کند.

از سوی دیگر، الزام دستگاه‌های اجرایی استان به تأمین ۲۰ درصد انرژی مصرفی از منابع تجدیدپذیر، می‌تواند گامی در مسیر کاهش فشار بر شبکه باشد؛ مشروط بر اینکه صرفاً در حد بخشنامه باقی نماند.

بیرجند برای خروج از وضعیت فعلی، بیش از آمار افتتاحیه‌ها به تکمیل زیرساخت‌های ماندگار نیاز دارد. مشکلات راه‌های روستایی، پروژه‌های نیمه‌تمام، انرژی و خدمات شهری، همگی نشان می‌دهند که توسعه باید از سطح اعلام اعتبار به مرحله نتیجه‌گیری قابل لمس برسد.



شقایق محمدی
حقوقدان و تحلیلگر مناطق آزاد

تجارت جهانی بیرجند همزمان با اعلام پروژه‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های جدید، همچنان با چالش‌هایی مانند ناترازی برق، پروژه‌های نیمه‌تمام و روستایی ضعیف زیرساخت‌های شهری و روستایی روبه‌روست؛ مسئله‌ای که نشان می‌دهد افزایش ارقام بودجه، لزوماً به معنای حل مشکلات روزمره مردم نیست. بیرجند در روزهای اخیر در مرکز مجموعه‌ای از اخبار عمرانی، انرژی و خدماتی قرار گرفته است؛ اخباری که در ظاهر از حرکت به سمت توسعه حکایت دارند، اما در لایه زیرین، فاصله میان وعده‌های توسعه‌ای و مطالبات انباشته شهروندان را آشکار می‌کنند.

یکی از مهم‌ترین خبرها، اختصاص ۴۲۲ میلیارد تومان اعتبار برای شهرستان بیرجند و تأکید بر اولویت پروژه‌های نیمه‌تمام است. اصل اختصاص اعتبار مثبت است، اما پرسش اصلی اینجاست که چرا بخشی از پروژه‌ها سال‌ها در وضعیت نیمه‌تمام باقی مانده‌اند و منابع جدید باید صرف تکمیل طرح‌هایی شود که زمان اجرای آنها از برنامه اولیه فاصله گرفته است؟

در سطح استان نیز قرار است در هفته دولت ۸۷۵ پروژه با اعتباری بیش از ۲۳ هزار میلیارد تومان افتتاح یا کلنگ‌زنی شود؛ رقمی که نسبت به سال گذشته افزایش چشمگیری دارد. اما تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که تعداد پروژه‌ها به تنهایی معیار مناسبی برای

دیپلماسی اقتصادی؛ از شعار تا نتیجه

لزوماً به افزایش تجارت یا ورود سرمایه منجر نمی‌شود. برای نمونه، در مرز ایران و جمهوری آذربایجان ظرفیت تجارت مرزی قابل توجه است و گمرک بیله‌سوار طی یک سال ۲۶۸ میلیون دلار صادرات ثبت کرده، اما فاصله میان ظرفیت موجود و تجارت واقعی همچنان قابل توجه است.

از سوی دیگر، آمار طرح‌های سرمایه‌گذاری خارجی نیز تصویری دوگانه ارائه می‌کند. ارزش طرح‌های مصوب سرمایه‌گذاری خارجی در خرداد به حدود ۱.۶ میلیارد دلار رسیده، اما میان «تصویب سرمایه» و «ورود واقعی سرمایه» فاصله مهمی وجود دارد. تحریم، دشواری انتقال پول، بی‌ثباتی مقررات و نااطمینانی اقتصادی همچنان موانعی جدی برای سرمایه‌گذار خارجی هستند.

نقطه ضعف دیگر، وابستگی بخشی از تجارت خارجی ایران به واسطه‌هاست. امارات در سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین گره‌های تجارت خارجی ایران تبدیل شده و سهم قابل توجهی از واردات کشور از مسیر این کشور انجام می‌شود. چنین ساختاری هزینه تجارت را بالا می‌برد و نشان می‌دهد ایران هنوز نتوانسته شبکه‌ای متنوع، مستقیم و کم‌هزینه‌ای برای تجارت ایجاد کند.

دیپلماسی اقتصادی زمانی موفق است که اثر آن در تراز تجاری، سرمایه‌گذاری، انتقال فناوری، کاهش هزینه مبادلات و افزایش قدرت بخش خصوصی دیده شود. در غیر این صورت، حتی پرتحرک‌ترین دیپلماسی نیز نمی‌تواند ضعف‌های ساختاری اقتصاد را پنهان کند. امروز ایران بیش از هر زمان دیگری به دیپلماسی اقتصادی نتیجه‌محور نیاز دارد؛ دیپلماسی‌ای که از اتاق مذاکره به بازار برسد و دستاورد آن برای فعال اقتصادی قابل لمس باشد.



نرگس کوردزی
دبیر تحریریه

تجارت جهانی تشدید فشارهای تحریمی و تهدید به اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران، بار دیگر اهمیت دیپلماسی اقتصادی را برجسته کرده است؛ اما پرسش اصلی اینجاست که آیا رفت‌وآمدهای دیپلماتیک و توافق‌های تجاری توانسته‌اند به کاهش واقعی هزینه مبادلات و جذب سرمایه منجر شوند؟ در تازه‌ترین تحولات، ایران در شرایطی با تهدید تحریم‌های جدید آمریکا روبه‌روست که همزمان تلاش می‌کند مسیرهای تجاری و اقتصادی خود با کشورهای منطقه و شرکای شرقی را فعال نگه دارد. واشنگتن از اعمال تحریم‌های تازه سخن گفته و تهران نیز تأکید کرده این فشارها نتیجه‌ای نخواهد داشت. در چنین فضایی، دیپلماسی اقتصادی دیگری انتخاب جانی نیست؛ بلکه به یکی از ابزارهای اصلی حفظ جریان تجارت و درآمد ارزی کشور تبدیل شده است.

در هفته‌های اخیر، سفرهای اقتصادی و مذاکرات با کشورهای مختلف از جمله عراق، پاکستان، روسیه، هند و کشورهای حاشیه خلیج فارس افزایش یافته است. سفر رئیس‌کل بانک مرکزی به بغداد نیز با هدف تسهیل مبادلات، رفع موانع تجاری و عملیاتی کردن توافقاتی که پیشین انجام شد. این تحرکات نشان می‌دهد سیاست‌گذار اقتصادی به درستی اهمیت ایجاد مسیرهای مالی و تجاری جایگزین را درک کرده است.

با این حال، مسئله اصلی همچنان «نتیجه» است، نه تعداد سفرها و نشست‌ها. تجربه سال‌های گذشته نشان داده که امضای تفاهم‌نامه و برگزاری نشست‌های مشترک،



نرگس کودرزی

دبیر تحریریه

تجارت جهان

تجارت جهانی: رضا امیدوار تجربی،

اقتصاددان و مدیرکل مشارکت‌های اجتماعی مرکز ارتباطات ریاست جمهوری، معتقد است انتخاب یک مدیر جوان، دانش‌محور و ریسک‌پذیر برای منطقه آزاد کیش می‌تواند زمینه‌ساز رونق این منطقه شود. او با اشاره به عملکرد مدیرعامل منطقه آزاد کیش، تأکید می‌کند که جوان‌گرایی در صورت همراه شدن با دانش، انگیزه و شناخت نیازهای جامعه می‌تواند به عملکرد بهتر مناطق آزاد منجر شود. تجربی همچنین معتقد است انتخاب مدیرانی که نیاز واقعی جامعه را می‌شناسند و اعتقاد به کار کارشناسی دارند، می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را افزایش دهد و به کوتاه شدن فرایندها و افزایش سرعت عمل کمک کند.

❶ پس از ناکامی‌های متوالی و عدم ثبات مدیریتی در منطقه آزاد کیش در دولت سیزدهم، شاهد تحول این منطقه در دولت چهاردهم هستیم. منتهای پیامدهای جنگ، گردشگری در این منطقه آزاد رونق پیدا کرد و ابتکارهای عمل خوبی به کار گرفته شد. به نظر شما دلیل این موفقیت‌ها چیست؟

دلیل آن، حضور مدیری جوان است که تجربه اجرایی خوبی دارد، ریسک‌پذیر است، با علم روز‌آشنایی دارد و نیازهای جامعه را به‌طور کامل می‌شناسد؛ هم از منظر مسافران و هم از منظر بازار موجود در کیش. به همین دلیل، طبیعتاً شاهد رونق در این منطقه هستیم.

❷ با توجه به توضیحاتی که درباره مدیریت منطقه آزاد کیش ارائه کردید، نظر شما درباره سپردن مدیریت این منطقه به یک فرد جوان چیست؟

مدیرکل مشارکت‌های اجتماعی نهاد ریاست جمهوری در گفتگو با تجارت جهانی:

کبیری هم انگیزه دارد هم موفق است



اتفاقی که در مناطق آزاد رخ داده و فردی مانند آقای کبیری به عنوان مدیرعامل منطقه آزاد کیش انتخاب شده است، بسیار خوب و مبارک بوده است. مدیری که هم جوان است و هم انگیزه دارد. با توجه

به اینکه مدیران جوان انگیزه دارند تا عملکرد خود را در سال‌های طولانی فعالیت‌شان نشان دهند، این موضوع می‌تواند اهمیت داشته باشد. قاعدتاً اگر جوان‌گرایی صورت گیرد و فردی جوان،

با استعداد، دانشمند و ریسک‌پذیر انتخاب شود، این امر می‌تواند موجب رونق آن منطقه شود. البته در مورد سایر مناطق نیز ما با این شدت و حدت مسئله را دنبال نمی‌کنیم، اما موضوع این است که

وقتی مدیری جوان حضور دارد و انگیزه فعالیت دارد و می‌خواهد سال‌های طولانی فعالیت کند، طبیعتاً تلاش می‌کند کارنامه درخشانی از خود به جای بگذارد. آقای کبیری نیز از جمله همین مدیران هستند که در گذشته کارنامه بسیار درخشان و رویکرد بسیار خوبی در دولت دوازدهم داشتند و به عنوان معاون تعاون وزارت کار فعالیت کرده‌اند. اکنون نیز در فضای مناطق آزاد نشان داده‌اند که انگیزه دارند و قطعاً، آن‌شاءالله، شاهد اتفاقات خوبی در مقامات بالاتر نیز خواهیم بود. کارنامه‌ای که بتواند بهترین عملکرد و بهترین دفاع را از ایشان نشان دهد، اهمیت دارد.

❸ انتخاب چنین مدیرانی چه پیامدی می‌تواند برای جامعه داشته باشد؟

اگر دولتی مدیری را انتخاب کند که به کار کارشناسی اعتقاد دارد و از این طریق به خود دولت نیز این پیام را می‌دهد که مدیری جوان و دارای توانایی عملکرد مناسب انتخاب شده است، این موضوع اهمیت دارد. قطعاً مدیرانی که نیاز واقعی جامعه را می‌شناسند، عملکرد بهتری خواهند داشت.

❹ انتخاب یک معاون وزیر به عنوان مدیرعامل یک منطقه آزاد می‌تواند موجب افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران شود؟

حتماً همین‌طور است.

وقتی فردی در سطح معاون وزیر قرار دارد و می‌تواند در ساختار و اقتصاد، با همدلی، هم‌افزایی و وفای، به‌ویژه در دوران پس از جنگ، یعنی دوران بازسازی، توسعه و سازندگی، این روند را رقم بزند، می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد و گره‌گشای بسیاری از بخش‌ها شود. چنین مدیری می‌تواند فرایندها را کوتاه‌تر و سرعت عمل را بیشتر کند و این موضوع می‌تواند بسیار تأثیرگذار باشد.

گزارش کوتاه

قصر شیرین؛ ظرفیت‌هایی که هنوز معطل مانده‌اند



تجارت جهان

افزایش تردد از مرز خسروی، ظرفیت‌های تجاری قصر شیرین را بیش از گذشته نمایان کرده، اما طرح دوباره موانع تجارت در این مرز نشان می‌دهد فاصله میان ظرفیت‌های موجود و بهره‌برداری اقتصادی همچنان جدی است.

قصر شیرین بار دیگر در کانون توجه قرار گرفته است؛ این بار نه فقط به دلیل تردد گسترده زائران از مرز خسروی، بلکه به واسطه ظرفیت‌هایی که می‌تواند این شهرستان مرزی را به یکی از محورهای مهم تجارت ایران و عراق تبدیل کند. با این حال، اخبار روزهای اخیر نشان می‌دهد که بخشی از این ظرفیت هنوز درگیر مشکلات ساختاری و اجرایی است.

تازه‌ترین خبر مهم از قصر شیرین، ارائه بسته پیشنهادی برای رفع موانع فعالیت‌های تجاری در مرز خسروی به وزیر امور خارجه است. فرماندار قصر شیرین اعلام کرده ساماندهی ترانشیمنت و رفع برخی موانع تجاری از محورهای این بسته بوده است.

این موضوع از یک واقعیت مهم حکایت دارد: مرز خسروی صرفاً یک گذرگاه برای سفرهای زیارتی نیست و می‌تواند نقش پررنگ‌تری در تجارت منطقه‌ای داشته باشد. با وجود این، وقتی فعالان اقتصادی همچنان با موانع مرتبط با جابه‌جایی کالا، تشریفات

مرزی و سازوکارهای تجاری مواجه‌اند، بخشی از مزیت جغرافیایی قصر شیرین عملاً بلااستفاده می‌ماند.

مرز خسروی در ایام اربعین عملکرد قابل‌توجهی داشته است. آمارهای منتشرشده از عبور بیش از ۵۵۶ هزار زائر تا نهم مرداد حکایت داشت و زیرساخت‌های مرز نیز برای پذیرش جمعیت بسیار بیشتر توسعه یافته است.

تکمیل پارکینگ با ظرفیت بیش از ۲۰ هزار خودرو و افزایش امکانات خدماتی نیز نشان می‌دهد که برای مدیریت موج بزرگ زائران سرمایه‌گذاری‌هایی انجام شده است.

اما مسئله اصلی اینجاست که توسعه قصر شیرین نباید به چند هفته از سال و موج اربعین محدود شود. اگر بخش قابل‌توجهی از ظرفیت مرز تنها در فصل زیارتی فعال باشد، اقتصاد محلی همچنان از یک درآمد پایدار و مستمر محروم خواهد ماند.

قصر شیرین از موقعیت جغرافیایی ممتازی برای ارتباط با بازار عراق برخوردار است. با این حال، تکرار موضوع رفع موانع تجاری نشان می‌دهد که هنوز سازوکار مشخص و روانی برای تبدیل این مزیت جغرافیایی به مزیت اقتصادی ایجاد نشده است.

در شرایطی که عراق یکی از بازارهای مهم صادراتی ایران محسوب می‌شود،

هر روز تأخیر در تشریفات، انتقال کالا یا هماهنگی‌های مرزی می‌تواند هزینه تجارت را افزایش دهد و قدرت رقابت صادرکنندگان ایرانی را کاهش دهد.

از سوی دیگر، توسعه زیرساخت باید فراتر از پارکینگ و خدمات زائران دنبال شود. جاده‌های دسترسی، انبارها، پایانه‌های بار، خدمات گمرکی و حمل‌ونقل بین‌المللی، همگی باید متناسب با ظرفیت واقعی مرز توسعه پیدا کنند.

قصر شیرین امروز یک فرصت جدی در اختیار دارد؛ مرزی که توانسته در حوزه تردد زائران جایگاه خود را تثبیت کند و همزمان ظرفیت توسعه تجارت با عراق را نیز در اختیار دارد. اما تداوم این وضعیت بدون اصلاح موانع، می‌تواند باعث شود قصر شیرین بیشتر به «مسیر عبور» تبدیل شود تا «قطب اقتصادی».

اکنون زمان آن است که سیاست‌گذاری از مدیریت مقطعی اربعین عبور کند و برای اقتصاد دائمی مرز خسروی برنامه داشته باشد. اگر موانع تجارت واقعاً برطرف شود، قصر شیرین می‌تواند از مزیت مرزی خود ارزش اقتصادی پایدار ایجاد کند؛ در غیر این صورت، بخش بزرگی از ظرفیت این شهرستان همچنان پشت مرز تصمیم‌های اجرایی باقی خواهد ماند.

گزارش کوتاه

بوشهر میان پروژه‌ها و بحران‌ها



تجارت جهان

بوشهر همزمان با آغاز هفته دولت، فهرستی بلند از پروژه‌های عمرانی، اقتصادی و گردشگری را روی میز گذاشته است؛ اما تداوم خاموشی‌ها، گرمای شدید، افت شاخص‌های جمعیتی و فاصله میان ظرفیت‌های اقتصادی و کیفیت زندگی مردم نشان می‌دهد مسئله استان فقط کمبود پروژه نیست، بلکه ضعف در اولویت‌بندی و بهره‌برداری از ظرفیت‌هاست.

استان بوشهر در آستانه هفته دولت با موجی از وعده‌های توسعه‌ای روبه‌رو شده است. در شهرستان بوشهر اعلام شده ۱۹۰ طرح عمرانی و اقتصادی در این هفته افتتاح یا وارد مرحله اجرا می‌شود و ۱۹ هزار میلیارد تومان عنوان شده است. در حوزه گردشگری نیز قرار است ۱۵ طرح در استان به بهره‌برداری برسد یا عملیات اجرایی آنها آغاز شود. این آمارها در نگاه نخست امیدوارکننده‌اند، اما پرسش اصلی این است که سهم واقعی مردم بوشهر از این حجم پروژه و سرمایه‌گذاری چقدر خواهد بود؟

بوشهر سال‌هاست یکی از مهم‌ترین قطب‌های انرژی کشور است؛ از پارس جنوبی و پتروشیمی‌ها گرفته تا بنادر،

شیلات و ظرفیت‌های گردشگری. با این حال، توسعه صنعتی الزاماً به توسعه متوازن شهری و اجتماعی منجر نشده است. استمرار مشکلات زیرساختی و خدماتی نشان می‌دهد هنوز میان درآمدزایی استان و رفاه عمومی فاصله قابل‌توجهی وجود دارد.

یکی از نشانه‌های این شکاف، بحران برق است. در روزهای اخیر برای بوشهر و شهرهای استان برنامه‌های خاموشی منتشر شده و همزمان گرمای شدید و افزایش مصرف برق، فشار مضاعفی بر شبکه وارد کرده است. این شرایط در استانی که بخش مهمی از اقتصاد آن به صنایع انرژی وابسته است، بیش از آنکه یک مشکل مقطعی باشد، نشانه‌ای از ضعف مزمن در زیرساخت و مدیریت مصرف است.

در کنار مشکلات زیرساختی، بوشهر با مسئله جمعیتی نیز مواجه است. نرخ باروری استان به ۱.۳ فرزند رسیده؛ رقمی که مسئولان آن را یک چالش راهبردی عنوان کرده‌اند. استانداری بوشهر نیز تأکید کرده حمایت از خانواده باید از اقدامات اداری عبور کرده و به برنامه‌های عملیاتی و قابل‌ارزیابی تبدیل شود. این مسئله نشان می‌دهد توسعه

بوشهر نباید صرفاً با تعداد پروژه‌های افتتاح‌شده سنجیده شود. اگر اشتغال پایدار، مسکن، خدمات درمانی، آموزش، رفاه و کیفیت محیط زندگی هم‌زمان تقویت نشود، حتی سرمایه‌گذاری‌های بزرگ نیز نمی‌توانند مانع خروج نیروی انسانی و کاهش انگیزه ماندگاری خانواده‌ها شوند.

در بخش شیلات نیز ۲۳ پروژه برای هفته دولت تعریف شده که بنا بر اعلام مسئولان، ۶۶۱ فرصت شغلی ایجاد خواهد کرد. این اقدام می‌تواند بخشی از اقتصاد استان را از وابستگی شدید به نفت و گاز دور کند، اما به شرط آنکه زنجیره ارزش شیلات، صنایع تبدیلی و بازاریابی نیز همزمان توسعه یابد.

بوشهر امروز بیش از هر زمان دیگری به تغییر نگاه توسعه‌ای نیاز دارد؛ پروژه‌محوری به‌تنهایی کافی نیست. معیار موفقیت باید اثر پروژه‌ها بر زندگی مردم، کاهش نابرابری، ایجاد اشتغال پایدار و حل مشکلات زیرساختی باشد. در غیر این صورت، هفته‌های دولت یکی پس از دیگری با افتتاح پروژه‌ها سپری می‌شوند، اما مسائل اصلی استان همچنان روی زمین باقی می‌مانند.

تجارت جهانی گزارش می دهد

جذب ۱۶۱ همت سرمایه داخلی در منطقه آزاد ارس

تجارت جهان منطقه آزاد ارس در تازه ترین تحولات خود،

بارشد سرمایه گذاری، افزایش تولیدات گلخانه ای، تقویت زیرساخت های مرزی و توسعه ظرفیت های ترانزیتی، بیش از گذشته به یکی از کانون های مهم تولید، تجارت و سرمایه گذاری در شمال غرب کشور تبدیل شده است. منطقه آزاد ارس در روزهای اخیر مجموعه ای از خبرهای اقتصادی و عمرانی را به خود اختصاص داده که تصویر امیدوارکننده ای از مسیر توسعه این منطقه ارائه می کند. بررسی تازه ترین تحولات نشان می دهد ارس دیگر صرفاً یک محدوده تجاری در نوار مرزی نیست، بلکه در حال تثبیت جایگاه خود به عنوان یک قطب تولیدی، صادراتی، لجستیکی و گردشگری است؛ ظرفیتی که در صورت تداوم سرمایه گذاری و رفع موانع زیرساختی می تواند نقش پررنگ تری در اقتصاد شمال غرب و تجارت ایران با کشورهای همسایه ایفا کند.

جهش سرمایه گذاری در ارس

یکی از مهم ترین اخبار روزهای اخیر، اعلام حجم قابل توجه سرمایه گذاری داخلی در منطقه آزاد ارس است. مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس از جذب ۱۶۱ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری داخلی در سال ۱۴۰۴ خبر داده و ارس را یکی از پیشران های تولید و سرمایه گذاری کشور توصیف کرده است. این رقم نشان می دهد که ظرفیت های منطقه برای جذب منابع بخش خصوصی در حال افزایش است و فعالان اقتصادی، ارس را به عنوان بستری مناسب برای توسعه فعالیت های تولیدی و تجاری ارزیابی می کنند. اهمیت این سرمایه گذاری ها زمانی بیشتر می شود که بدانیم اقتصاد منطقه آزاد ارس صرفاً بر تجارت و واردات استوار نیست. وجود واحدهای صنعتی، مجموعه های کشاورزی و گلخانه ای، زیرساخت های مرزی و ظرفیت های گردشگری باعث شده است سرمایه گذاری در ارس بتواند زنجیره ای از فعالیت های اقتصادی را به حرکت درآورد.

در همین راستا، سیاست حمایت از واحدهای تولیدی صادرات محور نیز در دستور کار قرار گرفته است. رویکردی که می تواند به جای تمرکز صرف بر گردش مالی کوتاه مدت، درآمد پایدار و تراوشغال بیشتری برای منطقه ایجاد کند.

گلخانه ها؛ برگ برنده کشاورزی

یکی دیگر از خبرهای مهم اخیر ارس، رشد تولیدات گلخانه ای است. بر اساس اعلام سازمان منطقه آزاد ارس، تولید محصولات گلخانه ای منطقه از ۵۵ هزار تن در سال ۱۴۰۴ به ۶۱ هزار تن در سال ۱۴۰۵ افزایش یافته است. این رشد در شرایطی اهمیت دارد که کشاورزی گلخانه ای به دلیل مصرف بهینه تر منابع و امکان تولید مستمر، یکی از مسیرهای مهم توسعه کشاورزی مدرن به شمار می رود. ارس طی سال های گذشته سرمایه گذاری قابل توجهی در حوزه گلخانه ها انجام داده و این بخش اکنون به یکی از پایه های مهم اقتصاد منطقه تبدیل شده است. استمرار افزایش تولید می تواند علاوه بر تأمین بازار داخلی، زمینه توسعه صادرات محص ولات کشاورزی به کشورهای منطقه را نیز تقویت کند. مزیت مهم ارس در این بخش، موقعیت جغرافیایی آن است. نزدیکی به بازارهای قفقاز و قرار گرفتن در مسیر ارتباطی ایران با کشورهای شمالی، امکان صادرات سریع تر محصولات کشاورزی را فراهم می کند. اگر زیرساخت های سردخانه ای، بسته بندی، حمل و نقل و بازاریابی صادراتی همزمان توسعه پیدا کند، ارزش افزوده بیشتری از این تولیدات در منطقه باقی خواهد ماند.

ارس در مسیر تبدیل شدن به هاب لجستیک

تحول مهم دیگر، تمرکز بر توسعه مرکز لجستیک مرزی ارس و افزایش ظرفیت مرز نوردوز است. گزارش های اخیر از هدف گذاری برای تقویت زیرساخت های این مرکز و استفاده بیشتر از ظرفیت مرز نوردوز در مسیر تجارت با ارمنستان و بازارهای قفقاز حکایت دارد. بر اساس گزارش های منتشرشده، ظرفیت عبور مرز نوردوز به ۸۰۰ تانک هزار کامیون در روز می رسد. استفاده کامل از چنین ظرفیتی می تواند ارس را از یک منطقه صرفاً مرزی به یکی از حلقه های اصلی شبکه ترانزیتی کشور تبدیل کند. این موضوع از آن جهت اهمیت دارد که تجارت خارجی ایران در سال های اخیر بیش از گذشته به مسیرهای زمینی و بازارهای کشورهای همسایه وابسته شده است. ارس با دسترسی به ارمنستان و از طریق آن به بازارهای قفقاز و

اوراسیا، می تواند سهم بیشتری در جابه جایی کالا و توسعه تجارت منطقه ای به دست آورد. راه اندازی و تکمیل زیرساخت های لجستیکی همچنین می تواند برای بخش خصوصی جذابیت بیشتری ایجاد کند. هرچه زمان توقف کامیون ها کاهش یابد، خدمات مرزی سریع تر شود و امکانات انبارداری و حمل و نقل توسعه پیدا کند، هزینه تجارت پایین تر آمده و رقابت پذیری مسیر ارس افزایش خواهد یافت.

ارزیابی عملکرد سال ۱۴۰۴ نشان داده است که سازمان منطقه آزاد ارس در حوزه عمرانی و زیربنایی میان مناطق آزاد کشور رتبه نخست را به دست آورده است. این ارزیابی، نشانه ای از تمرکز جدی تر منطقه بر توسعه زیرساخت هایی است که پیش نیاز جذب سرمایه و رونق تولید محسوب می شوند.

توسعه راه ها، زیرساخت های صنعتی، خدمات شهری و پروژه های عمرانی، زمانی اهمیت بیشتری پیدا می کند که همزمان با رشد سرمایه گذاری دنبال شود. زیرا افزایش تعداد واحدهای صنعتی و تجاری بدون توسعه متناسب زیرساخت های می تواند به گلوگاه تبدیل شود.

از این منظر، حرکت همزمان سرمایه گذاری و توسعه عمرانی در ارس می تواند یک مزیت مهم باشد؛ به خصوص اگر منابع موجود به سمت پروژه هایی هدایت شود که مستقیماً هزینه فعالیت اقتصادی را کاهش می دهند. ارس علاوه بر اقتصاد صنعتی و تجاری، ظرفیت قابل توجهی در گردشگری دارد. قرار گرفتن منطقه در کنار رود ارس، برخورداری از جاذبه های طبیعی و تاریخی و همجواری با مرزهای بین المللی، فرصت مناسبی برای توسعه گردشگری داخلی و خارجی فراهم کرده است.

برگزاری رویدادهای بین المللی نیز می تواند به معرفی ظرفیت های منطقه کمک کند. ارس به عنوان میزبان سومین مجمع توگردانان کشورهای عضو اکو در سال ۲۰۲۶ انتخاب شده است؛ رویدادی که می تواند فرصت مناسبی برای معرفی جاذبه های منطقه به فعالان صنعت گردشگری کشورها باشد.

اگر این رویدادها به برنامه های پایدار گردشگری متصل شوند، ارس می تواند از ظرفیت مرزی خود برای افزایش

ورود گردشگران خارجی استفاده کند. رونق گردشگری نیز به صورت مستقیم و غیرمستقیم برای هتل ها، رستوران ها، حمل و نقل، صنایع دستی و کسب و کارهای محلی درآمد ایجاد می کند.

پلاک ارس و جذابیت جدید

در حوزه خودرو نیز ارس طی هفته های اخیر خبر مهمی داشته است. بر اساس مصوبه جدید، خودروهای تا پنج سال کارکرد در این منطقه می توانند بدون محدودیت حجم موتور و ارزش خودرو، پلاک دائم ارس دریافت کنند. این تصمیم، در کنار آزادسازی واردات خودروهای با حجم موتور بالاتر، می تواند جذابیت اقتصادی منطقه را افزایش دهد.

البته اثر واقعی این سیاست به نحوه اجرا و مقررات نهایی وابسته است، اما در مجموع می تواند فعالیت های مرتبط با خدمات خودرو، فروش، تعمیرات و خدمات پس از فروش را در منطقه تقویت کند و جذابیت بیشتری برای فعالان این حوزه ایجاد کند.

آنچه از مجموع اخبار اخیر ارس می توان برداشت کرد،



تغییر تدریجی نقش این منطقه در اقتصاد کشور است. ارس در حال فاصله گرفتن از الگوی سنتی مناطق مرزی و حرکت به سمت الگوی چندبعدی است؛ الگویی که در آن تولید، صادرات، کشاورزی مدرن، ترانزیت، گردشگری و خدمات تجاری در کنار یکدیگر قرار می گیرند.

رشد سرمایه گذاری، افزایش تولید گلخانه ای، توسعه زیرساخت های عمرانی و تلاش برای فعال سازی ظرفیت مرز نوردوز، چهار محور مهم این تحول هستند. اگر این روند با ثبات مقررات، تسهیل فعالیت بخش خصوصی و توسعه زیرساخت های انرژی، آب و حمل و نقل همراه شود، ارس ظرفیت آن را دارد که سهم بیشتری از تجارت ایران با قفقاز و اوراسیا را به خود اختصاص دهد.

در شرایطی که اقتصاد ایران نیازمند تقویت تجارت با کشورهای همسایه و افزایش صادرات غیرنفتی است، موقعیت جغرافیایی ارس یک مزیت راهبردی محسوب می شود. این منطقه در نقطه ای قرار گرفته که می تواند تولید داخلی را به بازارهای خارجی متصل کند و از سوی دیگر، سرمایه و فناوری را به سمت شمال غرب کشور جذب کند.

گزارش کوتاه

سرخس؛ زیرساخت های فرسوده

تجارت جهان تازه ترین تحولات پارس جنوبی

سرخس در تازه ترین تحولات اقتصادی، همزمان با توسعه منطقه آزاد و طرح تبدیل شدن به هاب ترانزیت ریلی، با چالش هایی مانند ناترازی انرژی، محدودیت زیرساخت ها و تداوم خاموشی ها روبه روست؛ تناقضی که می تواند مزیت ژئواقتصادی این منطقه را به فرصتی نیمه تمام تبدیل کند.

سرخس در روزهای اخیر بیش از گذشته در کانون بحث های اقتصادی خراسان رضوی قرار گرفته است؛ منطقه ای که موقعیت مرزی، اتصال ریلی به آسیای مرکزی و ظرفیت های منطقه آزاد، آن را به یکی از نقاط مهم تجارت خارجی کشور تبدیل کرده است. با این حال، فاصله میان ظرفیت های اعلام شده و زیرساخت های موجود همچنان یکی از مهم ترین نگرانی هاست.

یکی از مهم ترین تحولات اخیر، برنامه توسعه ترانزیت ریلی در سرخس است. وزیر راه و شهرسازی از تفاهم نامه ای برای توسعه پهنه ای بیش از هزار و ۳۰۰ هکتاری با هدف افزایش ترانزیت کالا از طریق ریل خبر داده است. در این طرح، مشارکت منطقه آزاد، بخش خصوصی و راه آهن پیش بینی شده و «تضمین بار» نیز به عنوان یکی از محورهای اصلی مطرح شده است.

اما مسئله اینجاست که افزایش ظرفیت ترانزیت تنها با اعلام پروژه و تفاهم نامه محقق نمی شود. شبکه ریلی، پایانه ها، انبارها، جاده های دسترسی، خدمات



گمرکی و زیرساخت های انرژی باید همزمان توسعه پیدا کنند. در غیر این صورت، سرخس ممکن است به جای یک هاب واقعی ترانزیتی، صرفاً محل عبور محدود کالا باقی بماند. در حوزه سرمایه گذاری نیز مسئولان از تسهیل مسیر فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد سرخس خبر داده اند. آغاز دوره جدید معافیت مالیاتی و برخی مشوق های تجاری، در کنار تلاش برای تأمین اختصاصی آب، برق و گاز، از جمله اقداماتی است که برای جذب سرمایه گذار مطرح شده است.

با این حال، تأکید همزمان مسئولان بر ضرورت تأمین پایدار انرژی، خود نشان می دهد یکی از پایه های اصلی توسعه هنوز با اطمینان کامل همراه نیست. وقتی سرمایه گذار برای تأمین برق و گاز پایدار با ابهام مواجه باشد، مشوق مالیاتی به تنهایی نمی تواند ریسک سرمایه گذاری را از بین ببرد.

در تازه ترین اخبار خراسان رضوی، سرخس نیز در فهرست شهرهای دارای برنامه خاموشی قرار گرفته است. این مسئله برای منطقه ای که قرار است میزبان صنایع، انبارهای لجستیکی و فعالیت های صادراتی باشد، اهمیت دوچندان دارد. توسعه اقتصادی بدون برق پایدار، عملاً با یک تناقض اساسی روبه روست. نمی توان از سرمایه گذار خواست در یک منطقه مرزی سرمایه گذاری کند و همزمان ریسک قطعی انرژی را نیز به او تحمیل کرد.

افزایش صادرات ریلی سرخس به ترکمنستان نیز نشان دهنده ظرفیت واقعی این منطقه است؛ گزارش ها از رشد ۶ درصدی صادرات کالا از مرز ریلی سرخس نسبت به سال پیش از آن حکایت دارد. اما رشد مقطعی صادرات نباید با توسعه پایدار اشتباه گرفته شود.

گزارش کوتاه

پارس جنوبی؛ بازسازی زیر سایه ناترازی



تجارت جهان تازه ترین تحولات پارس جنوبی از بازگشت تدریجی ظرفیت های آسیب دیده و پیشرفت بازسازی تأسیسات حکایت دارد، اما تداوم آسیب پذیری زیرساخت ها، کمبود سرمایه گذاری و وابستگی شدید تولید گاز کشور به این میدان، رنگ هشدار جدی برای آینده انرژی ایران است.

پارس جنوبی در روزهای اخیر بار دیگر به یکی از مهم ترین نقاط تمرکز صنعت انرژی ایران تبدیل شده است؛ میدانی که بخش بزرگی از امنیت گازی کشور به آن وابسته است و اکنون همزمان با عملیات بازسازی تأسیسات آسیب دیده، باید برای فصل سرد سال آماده شود. تازه ترین گزارش ها نشان می دهد روند احیای ظرفیت های از دست رفته ادامه دارد و در یکی از مهم ترین اقدامات، بازسازی پالایشگاه فاز ۱۴ به حدود ۷۰ درصد پیشرفت رسیده است.

از سوی دیگر، طبق گزارش های منتشرشده، ۱۷ سکوی گازی پارس جنوبی تحت عملیات اساسی پایش و رفع عیب قرار گرفته و برنامه تعمیرات اساسی سال ۱۴۰۵ نیز به پیشرفت حدود ۸۵ درصد رسیده است. این اقدامات اگرچه برای حفظ تولید ضروری هستند، اما یک پرسش اساسی را مطرح می کنند؛ چرا بخش قابل توجهی از توان صنعت گاز باید صرف جبران خسارت و بازگرداندن ظرفیت های از دست رفته شود، نه توسعه ظرفیت های جدید و افزایش تاب آوری؟ موضوع زمانی جدی تر می شود که بدانیم طبق برآوردهای اعلام شده، از مجموع حدود ۲۳۰ میلیون مترمکعب ظرفیت تولید ازدست رفته پارس جنوبی، هدف گذاری

شده است بیش از زمستان حدود ۱۰۰ میلیون مترمکعب به مدار بازگردد. همچنین گزارش دیگری از بازگشت ۶۰ میلیون مترمکعب تولید گاز به مدار خبر می دهد.

این اعداد از یک واقعیت مهم پرده برمی دارند: اقتصاد انرژی ایران بیش از اندازه به یک میدان متکی است. هر اختلال در پارس جنوبی می تواند مستقیماً بر تأمین گاز نیروگاه ها، صنایع و مصارف خانگی اثر بگذارد. بنابراین، بازسازی تأسیسات آسیب دیده نباید صرفاً به عنوان یک پروژه فنی دیده شود؛ این موضوع بخشی از امنیت انرژی کشور است.

در همین حال، مسئله سرمایه گذاری همچنان یکی از چالش های ساختاری صنعت نفت و گاز ایران باقی مانده است. پارس جنوبی برای حفظ سطح تولید و مقابله با افت فشار طبیعی میدان، به سرمایه گذاری مستمر، فناوری پیشرفته و توسعه تجهیزات تقویت فشار نیاز دارد. تأخیر در چنین پروژه هایی می تواند در

سال های آینده هزینه ای بسیار سنگین تر از هزینه امروز داشته باشد. از سوی دیگر، برخی انتقادها درباره انتخاب پیمانکاران و مجموعه های فعال در پروژه های بازسازی نیز نشان می دهد مسئله فقط تأمین پول نیست؛ کیفیت حکمرانی، شفافیت قراردادهای و توان واقعی مجریان نیز اهمیت دارد. حتی درباره برخی گزینه های مطرح برای پروژه های حساس بازسازی پارس جنوبی، انتقادهایی در رسانه ها و محافل تخصصی مطرح شده است.

پارس جنوبی امروز بیش از هر زمان دیگری به برنامه ای بلندمدت نیاز دارد؛ برنامه ای که از مدیریت بحران عبور کند و به سمت کاهش وابستگی، افزایش تساب آوری، سرمایه گذاری پایدار و توسعه فناوری حرکت کند. بازگرداندن تولید ازدست رفته موفقیت مهمی است، اما اگر همزمان ریشه های فرسودگی، کمبود سرمایه و ضعف زیرساختی حل نشود، بحران بعدی تنها مسئله زمان خواهد بود.

تجارت جهان

خبرهای عمرانی، زیرساختی، گردشگری، سرمایه‌گذاری و ورزشی را تجربه می‌کند؛ از بهره‌برداری ۵۳ پروژه با بیش از یک همت اعتبار تا تأمین اعتبار برای فاضلاب شهری و ادامه برنامه‌های احیای تالاب، مجموعه‌ای که می‌تواند چشم‌انداز تازه‌ای برای این شهر ساحلی ترسیم کند.

بندرانزلی در هفته‌های اخیر بیش از گذشته در کانون توجه طرح‌های توسعه‌ای گیلان قرار گرفته است. تازه‌ترین خبر مهم از این شهر، اعلام بهره‌برداری از ۵۳ پروژه عمرانی، خدماتی، درمانی، فرهنگی، ورزشی و زیرساختی همزمان با هفته دولت است؛ پروژه‌هایی که مجموع اعتبار آنها بیش از یک همت اعلام شده است. این اتفاق نشان می‌دهد مسیر توسعه انزلی تنها به گردشگری و ظرفیت‌های ساحلی محدود نمانده و حوزه‌های مختلف خدمات عمومی نیز در حال تجربه سرمایه‌گذاری هستند.

۵۳ پروژه برای زیرساخت‌های شهر

گسترش زیرساخت یکی از مهم‌ترین نیازهای شهری مانند انزلی است؛ شهری که به دلیل موقعیت ساحلی، جمعیت شناور، گردشگران فصلی و ظرفیت‌های اقتصادی منطقه آزاد، با فشار بیشتری بر شبکه‌های خدماتی خود مواجه است.

در چنین شرایطی، ورود پروژه‌های جدید عمرانی و خدماتی می‌تواند بخشی از فاصله موجود میان ظرفیت‌های اقتصادی شهر و کیفیت زیرساخت‌های آن را کاهش دهد. بهره‌برداری از ۵۳ پروژه در هفته دولت، اگر با نظارت بر کیفیت اجرا و زمان‌بندی طرح‌ها همراه شود، می‌تواند به بهبود محسوس خدمات عمومی و افزایش رضایت شهروندان منجر شود. اهمیت این پروژه‌ها از آن جهت بیشتر است که توسعه انزلی باید همزمان چندبازار پاسخ دهد؛ از حمل‌ونقل و خدمات شهری گرفته تا حوزه درمان، ورزش، فرهنگ و زیرساخت‌های اقتصادی. بنابراین، تنوع پروژه‌های در دست‌اجرامی می‌تواند نشانه‌ای از حرکت به سمت توسعه متوازن‌تر باشد.

فاضلاب؛ یک گام مهم

یکی از مهم‌ترین خبرهای زیرساختی انزلی، تأمین ۲۵۰ میلیارد تومان اعتبار برای تسریع اجرای طرح فاضلاب شهر بندرانزلی است. این اعتبار از محل ماده ۵۶ قانون تأمین شده و می‌تواند به روند اجرای پروژه‌ای کمک کند که ارتباط مستقیمی با سلامت شهروندان و وضعیت محیط‌زیست منطقه دارد. برای شهری که در مجاورت تالاب بین‌المللی و دریای خزر قرار دارد، ساماندی فاضلاب تنها یک پروژه خدماتی نیست؛ بلکه بخشی از برنامه حفاظت از منابع طبیعی و افزایش کیفیت زندگی محسوب می‌شود. سال‌هاست ورود فاضلاب‌های شهری یکی از چالش‌های تالاب انزلی عنوان می‌شود. بنابراین، تقویت شبکه فاضلاب می‌تواند از فشار زیست‌محیطی بر تالاب بکاهد و همزمان زمینه را برای توسعه گردشگری پایدار فراهم کند. اگر این طرح با سرعت و نظارت مناسب پیش برود، می‌تواند یکی از پروژه‌های زیربنایی اثرگذار بر آینده انزلی باشد.

تجارت جهانی گزارش می‌کند

انزلی، میان تالاب و توسعه اقتصادی

**تالاب؛ سرمایه‌ای برای آینده**

تالاب انزلی همچنان مهم‌ترین سرمایه طبیعی این شهر و یکی از شناخته‌شده‌ترین زیست‌بوم‌های شمال ایران است. گزارش‌های اخیر از وضعیت نامناسب تالاب، کاهش تراز آب دریای خزر، ورود فاضلاب و گسترش گونه‌های مهاجم حکایت دارد؛ با این حال همزمان برنامه‌های حفاظتی و احیایی نیز در حال پیگیری است.

در هفته‌های اخیر پایش میدانی بخش‌های مختلف تالاب، مناطق حفاظت‌شده و پاسگاه‌های محیط‌بانی نیز در دستور کار قرار گرفته است. بررسی مدیریت آب و تقویت زیرساخت‌های حفاظتی، از جمله محورهای این اقدامات عنوان شده است.

نکته مثبت در این میان آن است که تالاب دیگر صرفاً به عنوان یک مسئله زیست‌محیطی دیده نمی‌شود، بلکه اهمیت اقتصادی و گردشگری آن نیز بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته است. احیای تالاب می‌تواند به افزایش جذابیت گردشگری، رونق فعالیت‌های محلی و تقویت اقتصاد جوامع پیرامونی کمک کند.

منطقه آزاد و فرصت سرمایه‌گذاری

منطقه آزاد انزلی نیز همچنان یکی از مهم‌ترین موتورهای اقتصادی منطقه به شمار می‌رود. در ماه‌های اخیر مذاکرات و همکاری‌هایی برای

گردشگری همچنان پیشران

گردشگری یکی از مهم‌ترین مزیت‌های رقابتی انزلی است. منطقه آزاد انزلی در نوروز ۱۴۰۵ پذیرای بیش از ۱.۳ میلیون گردشگر در نیمه نخست تعطیلات بود و بار دیگر جایگاه خود را به عنوان یکی از مقاصد مهم سفر در

گزارش کوتاه

زرنديه؛ صنعت بدون پشتوانه آب



تجارت جهان زرنديه در روزهایی که از افتتاح واحدهای صنعتی و جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید خبر می‌دهد، همچنان با مسئله‌ای قدیمی و جدی به نام بحران آب روبه‌روست؛ تناقضی که اگر مدیریت نشود، می‌تواند هزینه توسعه صنعتی شهرستان را به مردم و کشاورزی تحمیل کند.

زرنديه در تازه‌ترین اخبار خود بار دیگر تصویری دوگانه از توسعه را به نمایش گذاشته‌است؛ از یک سو، خبر بهره‌برداری از فاز دوم یک واحد تولیدی اسفنج و فوم سرد در شهر صنعتی مامونیه با سرمایه‌گذاری حدود یک همت و ایجاد ۲۰۰ فرصت شغلی منتشر شده و از سوی دیگر، مسئله زیرساخت‌ها و به‌ویژه آب همچنان یکی از چالش‌های جدی شهرستان است.

افزایش سرمایه‌گذاری صنعتی در ذات خود خبر مثبتی برای زرنديه است، اما پرسش اساسی این است که آیا زیرساخت‌های شهرستان متناسب با این رشد توسعه یافته‌اند؟ تجربه سال‌های گذشته نشان داده بحران آب در زرنديه موضوعی مقطعی نیست. حتی گزارش‌های رسمی پیشین نسبت به آینده منابع آبی شهرستان و تأمین آب شرب هشدار داده بودند.

در چنین شرایطی، توسعه صنعتی بدون برنامه روشن برای تأمین پایدار آب می‌تواند به یک تناقض جدی تبدیل شود. کارخانه‌ها برای ادامه فعالیت به آب، انرژی، شبکه حمل‌ونقل

شمال کشور نشان داد.

این حجم از گردشگر، هم فرصت است و هم مسئولیت. فرصت از این جهت که می‌تواند برای هتل‌ها، رستوران‌ها، فروشگاه‌ها، حمل‌ونقل و کسب‌وکارهای محلی درآمد ایجاد کند و مسئولیت از آن جهت که زیرساخت شهری و محیط‌زیست باید توان پاسخگویی به این حجم از سفر را داشته باشد.

برگزاری رویدادهای ورزشی نیز می‌تواند به تنوع بخشی گردشگری کمک کند. میزبانی منطقه آزاد انزلی از مسابقات قهرمانی والیبال ساحلی کارگران کشور با حضور ۲۸ تیم از ۲۳ استان، نمونه‌ای از استفاده از ظرفیت ساحلی منطقه برای توسعه گردشگری و ورزشی و رویداد محور است.

ملوان؛ سرمایه اجتماعی شهر

در کنار اقتصاد و گردشگری، ورزش نیز بخشی از هویت اجتماعی انزلی است. باشگاه ملوان همچنان یکی از مهم‌ترین نمادهای این شهر محسوب می‌شود و فعالیت‌های اخیر باشگاه نشان‌دهنده تلاش برای حفظ ساختار تیمی و آماده‌سازی برای فصل جدید است. تمدید قرارداد پرهام موقری برای دو فصل دیگر از جمله اخبار اخیر باشگاه بوده است. همچنین ملوان در هفته‌های اخیر در رقابت‌های لیگ برتر حضور داشته و کسب یک امتیاز در دیدار برابر صنعت نفت آبادان، بخشی از اخبار ورزشی اخیر این شهر را شکل داده است.

حضور قدرتمند ملوان در رقابت‌های ورزشی فقط یک موضوع فوتبالی نیست؛ این باشگاه برای بخش بزرگی از جامعه انزلی یک سرمایه اجتماعی و هویتی محسوب می‌شود و موفقیت آن می‌تواند به افزایش نشاط اجتماعی و تقویت برند شهری انزلی کمک کند.

فرصت تازه برای انزلی

مجموع این تحولات نشان می‌دهد انزلی در شرایطی قرار گرفته که چند مسیر توسعه می‌تواند همزمان فعال شود. پروژه‌های عمرانی و خدماتی، تأمین اعتبار برای فاضلاب، برنامه‌های احیای تالاب، ظرفیت منطقه آزاد، گردشگری و ورزش، مجموعه‌ای از ظرفیت‌ها را در اختیار این شهر قرار داده است.

البته تبدیل این ظرفیت‌ها به نتیجه ملموس، نیازمند استمرار اجرای پروژه‌ها، هماهنگی میان دستگاه‌ها و توجه جدی به محیط زیست است. توسعه انزلی زمانی پایدار خواهد بود که رشد اقتصادی در کنار حفاظت از تالاب، ساماندی فاضلاب و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان پیش برود. با این حال، خبرهای اخیر تصویری امیدوارکننده از آینده این شهر ارائه می‌کند. انزلی می‌تواند از یک مقصد صرفاً گردشگری به شهری با اقتصاد متنوع، زیرساخت‌های قوی‌تر و نقش پررنگ‌تر در تجارت و گردشگری شمال کشور تبدیل شود؛ مسیری که در صورت تداوم سرمایه‌گذاری و مدیریت هماهنگ، ظرفیت تبدیل شدن به یکی از الگوهای توسعه شهری در نوار ساحلی خزر را خواهد داشت.

گزارش کوتاه

توسعه شیراز زیر سایه کمبودها



این وضعیت یک تناقض جدی ایجاد می‌کند؛ از یک سو دربارۀ جذب سرمایه، توسعه گردشگری و اجرای پروژه‌های بزرگ سخن گفته می‌شود و از سوی دیگر، زیرساخت پایه‌ای مانند برق با محدودیت مواجه است. نمی‌توان از سرمایه‌گذار انتظار داشت منابع خود را وارد شهری کند که هزینه و ریسک تأمین انرژی در آن رو به افزایش است. فارس همچنین برای توسعه زیرساخت‌های گردشگری بیش از ۴۰۲ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در طرح‌های جدید را برنامه‌ریزی کرده که طبق اعلام مسئولان، می‌تواند برای ۲۴۳ نفر اشتغال مستقیم ایجاد کند.

با این حال، مسئله شیراز کمبود جاذبه نیست؛ ضعف اصلی در تبدیل این جاذبه‌ها به یک زنجیره اقتصادی پایدار است. احیای بافت تاریخی و مجموعه زنده نیز به عنوان یکی از محورهای توسعه گردشگری استان مطرح شده است. اما اگر اقامت، حمل‌ونقل، خدمات شهری و تبلیغات بین‌المللی هم‌زمان تقویت نشوند، حتی افزایش شمار گردشگران نیز الزاماً به معنای افزایش درآمد پایدار برای

تجارت جهان تازه‌ترین اخبار شیراز از تداوم برنامه‌های توسعه‌ای در حوزه گردشگری، سرمایه‌گذاری و پروژه‌های شهری حکایت دارد، اما هم‌زمان استمرار خاموشی‌ها و فشار زیرساختی نشان می‌دهد فاصله میان «تصور توسعه» و واقعیت زندگی شهروندان همچنان جدی است.

شیراز در هفته‌های اخیر بار دیگر در مرکز مجموعه‌ای از وعده‌های اقتصادی و عمرانی قرار گرفته است؛ از برنامه‌ریزی برای برگزاری دومین «شیراز اکسپو» تا طرح‌های توسعه گردشگری و پروژه‌های بزرگ شهری. دومین نمایشگاه بین‌المللی شیراز اکسپو قرار است ۱۹ تا ۲۴ مهرماه برگزار شود و ظرفیت‌های اقتصادی، صنعتی، معدنی، کشاورزی، گردشگری و تجارت فارس را به سرمایه‌گذاران معرفی کند.

در ظاهر، این رویداد می‌تواند فرصتی برای جذب سرمایه و توسعه تجارت باشد، اما پرسش مهم این است که خروجی واقعی چنین نمایشگاه‌هایی برای اقتصاد شهر چیست. برگزاری نمایشگاه به تنهایی سرمایه‌گذار نمی‌آورد؛ سرمایه زمانی وارد می‌شود که زیرساخت، ثبات اقتصادی، دسترسی به انرژی و چشم‌انداز روشن برای فعالیت اقتصادی وجود داشته باشد. یکی از مهم‌ترین مسائل جاری شیراز، تداوم محدودیت‌های برق در روزهای گرم تابستان است. گزارش‌های منتشرشده از استمرار برنامه‌های خاموشی در مناطق مختلف شهر حکایت دارد؛ مسئله‌ای که مستقیماً بر فعالیت واحدهای صنفی، تولیدی و خدماتی اثر می‌گذارد.